

ଏମ୍.ଏସ୍ ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ନୋତନ ସମାରୋହରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ବୋଧନ

Posted On: 19 MAY 2017 7:23PM by PIB Bhubaneswar

ଆଦରଣୀୟ ଶ୍ରୀ ଡା.ଏମ୍.ଏସ୍ ସ୍ବାମୀନାଥନ, ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦର ମୋର ସାଥୀ ଶ୍ରୀମାନ ରାଧାମୋହନ ସିଂହ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ମହାନ୍ନେତା,

ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଗୁଜରାଟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ତୁଲାଉଥିଲି ସେତେବେଳେ ଡା. ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କ ସହ ମୋର ପରିଚୟ ହେଲା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ମୁକ୍ତିକା ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଡ ଯୋଜନାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ । ଯେବେ ମୁଁ ସେହି ବିଚାରଧାରାକୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲି ତ ମୋତେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶ୍ନାସନିକ ବାଧା ରହୁଥିଲା । ଯେ କ'ଣ କରୁଅଛି, କ'ଣ କରୁଅଛି ଇତ୍ୟାଦି-ଇତ୍ୟାଦି । କିନ୍ତୁ ଯେବେ ଶ୍ରୀ ସ୍ବାମୀନାଥନ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଗୋଟିଏ କଥା କହିଲେ ବୋଧହୁଏ ଟେକାଲରେ କହିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା କେତେ ବଡ଼ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଆମେ ଉଠାଇଛୁ ଆଉ ଆଗକୁ ଯାଇ ଏହା କେତେ ଲାଭ ହେବ ଓ ଏକାଥରେ ମୋ ସରକାରରେ ଥିବା ମୋ ସାଥୀଙ୍କୁ ଯାହା ମୁଁ ବୁଝାଇ ପାରୁ ନଥିଲି ମୋତେ ବଡ଼ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା କି ନାହିଁ ନାହିଁ ଭାଲ ଏହାକୁ କରିବା କିଭଳି କରିବା । କିନ୍ତୁ ଯେମିତି ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କର ମତାମତ ଖବରକାଗଜରେ ଆସିଲା ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନାସନର ଚିନ୍ତାଧାରା ବଦଳି ଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ଆମେ ଇଏ ତ ବଡ଼ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କରୁଛନ୍ତି ଏବେ ଏହାକୁ କରିବାର ଅଛି । ଏହା ମୁଁ ଏଭଳି ପାଇଁ କହୁଛି ଯେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ତପସ୍ୟା ସାଧନା ଏହାର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ତାହା ମୁଁ ସେଠି ନିଜେ ଅନୁଭବ କରିଛି । ଏବେ ତ ସେ ଯୋଜନା ସାରା ଦେଶରେ ଲାଗୁ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ହେଉଛି ଆଉ ଆମର ସେ ଏମିତି ଜଣେ କୃଷି ବୈଜ୍ଞାନିକ ହିସାବରେ ପରିଚିତ କିନ୍ତୁ କେବେ କେବେ ମୋତେ ଲାଗେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି କୃଷକ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣେ କୃଷକ ବଂଚି ରହିଛି, କେବଳ ଗବେଷଣାବାଲା କୃଷି, ଉତ୍ପାଦନ, ଗୁଣବତ୍ତା ଯା'ଠାରୁ ଅଧିକ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖିବେ ତ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବର୍କରେ ରହିଛି । ଭାରତର କୃଷି ସମ୍ବର୍କରେ ରହିଛି । ତା ହେଉଛି ଭାରତର କୃଷକ କୈନ୍ଦ୍ରିକ, ଏହି ସବୁ ଜିନିଷ ଯେବେ ଆସେ ତ ତାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ନହେଲେ କେବେ କେମିତି ମାଟିର ତେର ଉପରକୁ ବହୁତ କଥା ଆସିଥାଏ କିନ୍ତୁ ପୁଣି ସେହି ମଝିର ଫାଙ୍କା ପୁରଣ ହୋଇ ନଥାଏ । ଡା.ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କ ଏହି ବିଶେଷତ୍ୱ ରହିଆସିଛି ଯେ ସେ ଯେବେ ବି ଯାହା କିଛି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ତାହା ମାଟି ସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିଲା ଆଉ ତାହାର ପରିଣାମ ଏହା ହେଲା କି ବହୁତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଭାବେ ତାହାର ଉପଯୋଗ ମଧ୍ୟ ହେଲା ।

ଆଜିର ଯୁବକଙ୍କୁ ଡା.ସ୍ବାମୀନାଥନ କିଭଳି ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ପାରିବେ ଆମ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଅସୁବିଧା ଅଛି ଯେ ରାଜନେତାମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କୁ ବହୁତ କମ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି ସବୁ ଗଳି କଳିରେ ରାଜନେତାମାନଙ୍କ ନାମ ଜଣା ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏତେ ବଡ଼ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପରିଚୟ ଆମର ଏଠି ହୋଇ ନଥାଏ ବୋଧହୁଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୋଷ ହୋଇଥିବ କିମ୍ବା ସ୍ବାଭାବର ଦୋଷ ହୋଇଥିବ । ଯାହା ମଧ୍ୟ ହେଉ କିନ୍ତୁ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଅଭାବବୋଧ ଅନୁଭୂତ ହେଉଅଛି ଆଉ ତା' କାରଣରୁ ବୋଧହୁଏ ଆଜିର ଯୁବପିଢ଼ୀକୁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଖେଳାଳୀଠାରୁ ପ୍ରେରଣା ମିଳି ପାରୁଥିବ ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ କଳାକାର ଠାରୁ ମିଳି ପାରୁଥିବ, କୌଣସି ରାଜନେତା ଠାରୁ ମିଳି ପାରୁଥିବ, କୌଣସି ବଡ଼ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ପରିବାରରୁ ମିଳି ପାରୁଥିବ, କିନ୍ତୁ ବହୁମୁଖୀ ଭାବେ ଯୁବକର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଡ଼କୁ ଧ୍ୟାନ ଯାଏନାହିଁ ।

ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ନିଜ ଯୁବା ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁନିଆର ଏଭଳି ଏକ କହୁଛନ୍ତି, ଭାରତ ତ ଭୋକରେ ମରିବ, ଭାରତ ତ ଶେଷ ହେବ, ନିରାଶାର ବାତାବରଣ ଥିବ ଭାରତ କୁ ଆସିବେ ମାନି ନିଆଗଲା କି ସେ ତ ଗଲା ଏଭଳି ସମୟରେ ଜଣେ ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସଂକଳ୍ପ କରି କହନ୍ତି ନା' ସ୍ଥିତି ବଦଳି ଯାଇପାରେ ଏବଂ ଆମେ ବଦଳାଇବୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସବୁକି ବିପ୍ଳବର ଭାବନାରେ ଜଣେ ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ହେଉଛି ସଂକଳ୍ପ ଯାହା ଡା. ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କ ରୂପେ ଆମ ସାମ୍ନାରେ ଦୌଡ଼ୁଅଛି ଏହି କଥା ଆଜିର ଯୁବପିଢ଼ୀକୁ ଜଣା ନାହିଁ । ଆଜିର ଯୁବକ ସାମ୍ନାରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ଏହି ବିଶ୍ବାସ ଅଛି ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ର ଦୁନିଆ ଅଛି ତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଆସିଥିବା ଅପପୁଷ୍ଟି ହେଉଛି ଏକ ଆହ୍ୱାନ । ଟେକବୀଜ, ଡାଲି, ଡାଲିକାତୀୟ ଶସ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଆମର କମ ଅଛି । ସେଥିରେ ପୁଷ୍ଟିସାର ଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏବେ ଏହି ଆହ୍ୱାନଗୁଡ଼ିକୁ ଆଜିର ଯୁବପିଢ଼ି ଯଦି ମନରେ ଧରି ନେଇ ତାଲେ ଯେ କୁପୋଷଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆମେ ବଦଳାଇବୁ ଆମେ ଦେଶର କୃଷି ବିପ୍ଳବରେ ସେହିଭଳି ଜିନିଷ ଆଣିବା ଏବଂ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲେ, କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତର ଭଗବାନ ତ ରୁଟି ହୋଇଥାଏ ଆଉ ଏହି କଥା ଆମେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ରଙ୍ଗ-ତୁଙ୍ଗ ନେଇ କିଭଳି ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା, ମୋତେ କିଛି ଜିନିଷ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ବଡ଼ ଅନୁଭବ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ଯେଭଳି ମୁଁ ମାନିଥାଏ, ବୋଧହୁଏ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଆପଣ କାମ କରିଛନ୍ତି ପ୍ରଥମରୁ ନେଇ ମୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଆପଣ ଦୁନିଆରେ ଦେଖିଛନ୍ତି କୌଣସି ଜଣେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଏକ ପୁରୁଣା ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ମଣିଷ ୨ ଫୁଟ ଉପରକୁ ଚାଲିଯାଏ, ଏହା ଏତେ ନମ୍ରତା ଏତେ ସରଳତା, କେବେ ଏଭଳି ଜିନିଷ ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବାର ଦେଖିନାହିଁ ଆଉ ଏହି କଥା ମୁଁ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରରେ କହୁନାହିଁ ନିଜ ଅନୁଭବରୁ କହୁଛି । ମୁଁ ଗୁଜରାଟରେ ଥିଲି ଏଭଳି ସାଧାରଣ ଭାବେ ଆସୁଥିଲେ ଦେଖା କରୁଥିଲେ ଆଉ ଯେବେ ଦେଖା କରୁଥିଲେ ଜଣା ମଧ୍ୟ ପଡୁ ନ ଥିଲା ଯେ ଏତେ ବଡ଼ ଲୋକ, ଜଣା ହିଁ ପଡୁ ନ ଥିଲା ଆଜ୍ଞା, ଏହା ନିଜେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ସାର୍ବଜନିକ ରୂପରେ ସଫଳତାକୁ କିଭଳି ହଜମ କରିବା ଏଭଳି ବହୁତ ଶିଖିଲା ଭଲ ଜିନିଷ ରହିଛି । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପରେ ତେହେରାରେ ପ୍ରସନ୍ନତା ହୁଏତ କେବେ କେହି ତାଙ୍କ ତେହେରାରେ ଅପ୍ରସନ୍ନତା ଦେଖିଥିବେ ନହେଲେ ଅଧିକାଂଶ ବୈଜ୍ଞାନିକ (ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ) ଏଠାରେ ବସିଛନ୍ତି, ସେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ବଂଚୁଛନ୍ତି ଯେଭଳି ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ରହୁଛନ୍ତି ସାରା ଦୁନିଆର ବୋଝ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଥାଏ ଅନ୍ୟମନେ ରହନ୍ତି, ପରିବାର ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରତ ରହନ୍ତି ଯେ ଇଏ କଥା କହୁ ନାହିଁ କାହିଁକି । ଏହାଙ୍କ ଜୀବନରେ ବଡ଼ ଓଲଟା କଥା ସର୍ବଦା ପ୍ରସନ୍ନତା । ଇଏ ନିଜେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ଆଉ ଏହା ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜୀବନର କିଛି ଜିନିଷକୁ ଭଲ ଭାବେ ଅନୁଭବ କରିଥିବେ । ମାନସିକ ଜ୍ଞାନ ଫଳରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ଶିରା ପ୍ରଶିରରେ ଯେବେ ସେ କଥା ପ୍ରବାହମାନ ହୁଏ ତେବେ ଯାଇ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ଆଉ ମୁଁ ମାନ୍ତୁଛି ଯେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଲିଶ୍ୱରକ କୃପା ରହିଥିବ ତାଙ୍କ ବାପା ମାଆଙ୍କ କୌଣସି ନା କୌଣସି ସଂସ୍କାରର କାରଣ ରହିଥିବାରୁ, ଏହା ତାଙ୍କୁ ଜୀବନରେ ପହଂଚାଇଛି ।

ଆମ ଦେଶରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନେଇ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ ଯେମିତି କି ସେମିତି ରହିଛି । ସବୁକି ବିପ୍ଳବ ଠାରୁ ନେଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ସବୁକି ବିପ୍ଳବର ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ଭାରତ ଭଳି ଦେଶ ସାମ୍ନାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଚିରସବୁଜ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ଚିରସବୁଜ ବିପ୍ଳବ ହିଁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ତ ଆମେ ଭାରତର ଶକ୍ତି କହୁଛୁ ତାକୁ ପ୍ରଥମେ ଥରେ ନକ୍ସା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି କିଛି ମାତ୍ରାରେ ହୋଇଥାଏ ଏବେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ପୂର୍ବାଂଚଳର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଆମକୁ ବହୁତ ଅସହଜୁତି ଦେଖାଯାଉଛି ପଶ୍ଚିମାଂଚଳର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ପୂର୍ବାଂଚଳର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଅସହଜୁତି ଅବସ୍ଥାରେ ଲାସ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ି ପାରିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ନା କୌଣସି ଠାରେ ତ ଇଡ଼ିଶସ୍ତ ହୋଇ ଯିବ, ଯେବେ କି ତୁଲ ଗୋଡ଼ରେ ସମାନ ଶକ୍ତି ଥିବ ତୁଲ ହାତରେ ସମାନ ଶକ୍ତି ଥିବ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏବେ ପୂର୍ବ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ ଯେଭଳି ପଶ୍ଚିମ ଭାରତ ରେ ଗହମ ଦ୍ୱାରା, ଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ କୃଷି ବିପ୍ଳବର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ତିର ସବୁକି ବିପ୍ଳବର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । ଶକ୍ତି ପୂର୍ବ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଭାତରେ ଅଛି, ତାଉଳରେ ଅଛି ଏବଂ ମୁଁ ମାନ୍ତୁଛି ପାଣି ଅଛି କ୍ଷେତ ଅଛି ପରିଶ୍ରମୀ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ବୈଜ୍ଞାନିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଟେକୋଲଜି ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ଯଦି ଆମେ କରିପାରିବୁ ଏବଂ ସରକାର ଏହି ଦିଗରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି ଡା. ସ୍ବାମୀନାଥନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବହୁତ ପରାମର୍ଶ ନେଇଛୁ । ଏବେ କିଛି ଦିନ ତଳେ ମୋର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ତ ଏହି ବିଷୟରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହିତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଛି ଯେ ମୋତେ ଟିକେ ଆପଣ ଏଥିରେ ବାଟ ଦେଖାନ୍ତୁ । ଆଜି ସେ ଆସିଲେ ଏବଂ ଆମ ଟିମ୍ କୁ ବହୁତ କରି ସାରା ଦିନ ସକାଳୁ ତାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇଲେ ମଧ୍ୟ, କି ଦେଖି ଭାଲ ହୋଇପାରେ, ଏହା ହୋଇପାରେ ତ ଏହା ଆମର ଚେଷ୍ଟା ହେଉ କି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କେଉଁ ଭଳି କାମ କରିବା ଏବେ ଏହି କଥା ଠିକ୍ ଯେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବଢୁଛି । ଜମି ବହୁନାହିଁ କମ୍ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସେତେବେଳେ ମୃତ୍ତିକା ପରିଚାଳନା ଲାଗି ଇଏ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ।

ସାମଗ୍ରିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ (Holistic Approach)କିଭଳି ହେବ ଏଥିପାଇଁ ଆମର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କିଭଳି ବଢ଼ିବ ଆମ ପାଖରେ ନାମମାତ୍ର ତାହା 85% ଅଛନ୍ତି ଦେଶରେ ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଆମ କୃଷକ କମ୍ ଜମିରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିତ ଜିନିଷ ମଧ୍ୟ କେବଳ ନିଜର ପେଟ ଭରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ତାହାର ନିଜର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏଭଳି ହେବ ଗୁଣ ଏଭଳି ହେବ ଫଳରେ ସେ ନିଜର ପେଟ ପୋଷିପାରିବ ଏହି ଦିଗରେ ଆମେ କିଭଳି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଦେଇ ପାରିବୁ ସେହି ଭଳି ଭାବରେ ପାଣିର ସଂକଟ ସାରା ଦୁନିଆରେ ଏହାର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଛି । ଆମେ ପୁନଃବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ କରିବା, ଆମେ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା, ଏ ସବୁ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପାଣି ଏକ ଆହ୍ୱାନ ଏଭଳି ମାନି ଚାଲିବା ଉଚିତ । ଏବଂ ପାଣି ଏଭଳି ଏକ ବିଷୟ ନୁହେଁ କି ଯେବେ ଅସୁବିଧା ଆସିବ ଦେଖା ଯିବ, ଆଜ୍ଞା ନାହିଁ । ଯଦି 20 ବର୍ଷ 50 ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଚିନ୍ତା କରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷକୁ ଏବେଠାରୁ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ତେବେ ଯାଇ ଏବେ ଏ ବିଷୟରେ ସମାଜରେ ସେହି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଭାବ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସି ନଥାଏ ଯେଭଳି ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କେତେ ବି ପାଠପଢୁଆ ଲୋକ ହୋଇଥିବେ ଏହାର ସଂକଟ କେତେ ପରିମାଣରେ ହେବ ତାହା ବୁଝୁ ବୁଝୁ ତେରି ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ।

ଜଳ ସଙ୍କଟକୁ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ମଣିଷକୁ ସଙ୍କଟ ରୂପେ ଅନୁଭବ କରାଇବା ହେଉଛି ବଡ଼ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ସହିତ ଆମେ ପାଣିର ଉପଯୋଗ କିଭଳି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟରେ କରିବା ପ୍ରତି ବୁଝାଉ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ଏହି ଦର୍ଶନକୁ ନେଇ କାମ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ବର୍ତ୍ତୁମାନ ଚାଲିଛି ନବୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବାର ଏକ ଅଭିଯାନ ଯଦି କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୁକ୍ତ କୃଷି ଆଡ଼କୁ ଯିବାର

ଅଛି ତ ଆମକୁ ପାଣି ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେହିଭଳି ଭାବରେ ମୃତକା ପରିଚାଳନାକୁ ମୁଁ ଏକ ଅଂଶ ବୋଲି ମାନୁଛି କି ଆମେ ଯେଉଁ ଇଆଡୁ ସିଆଡୁ ରସାୟନର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛେ ଯାହା ଆମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନଷ୍ଟ କରୁଛି । ନଦୀ କୂଳରେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ ଅଛି ସେଠାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶିଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ହେଉଛି । କେବେ କେବେ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ ତାହାର ଦୁଇ-ଚାରି କିଲୋମିଟର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ ରହିଛି ସେଠାରେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥାଏ ଆଉ ସେହି ପାଣି ବର୍ଷା ପରେ ଯେବେ ମାଟିକୁ ଧୋଇ ନଦୀକୁ ଯାଏ ତ କିଭଳି ଭୟଙ୍କର ରସାୟନ ନେଇ ଯାଇଥାଏ ଆଉ ଏଥିପାଇଁ ଆମର ନଦୀମାନଙ୍କୁ ବଂଚାଇବା, ନଦୀଗୁଡ଼ିକର ପାଣିକୁ ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୋଗ କରିବା ତ ଏକ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଂଚାଇ ଯୋଜନା ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ମିଶନ ଡାଆଁରେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସେହି ପ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଆମର ଏଠି କେବେ କେମିତି କିଛି ନା କିଛି କାରଣରୁ ଯେଉଁ କୁହାବୋଲାରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ହୋଇଥାଏ ଆମେ ତାକୁ ଅବହେଳା କରିଥାଉ ଏହା ବହୁତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ଯେ ସମାଜିକ ଜୀବନରେ ଦଶନ୍ତ୍ର ପରି ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ପରି ଯେଉଁ କୁହାବୋଲାର ବିଷୟ ହୋଇଥାଏ ତା’ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ରହିଥାଏ ଆଉ ଗବେଷଣାଗାରରେ ତାକୁ ନେଇ ସେହି କୁହାବୋଲାର ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ସିଦ୍ଧ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର । ମୋର ଏଥି ପାଇଁ ଅନୁଭବ ଅଛି ଗୁଜରାଟରେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି ଯାହାକୁ ଭାଇ କୁହନ୍ତି ସମୁଦ୍ର କୂଳ ପାଖରେ ଅଛି ଖ୍ୟାତର ଉପସାଗର ଅଂଚଳରେ ଏବେ ଆମେ ପିଲାଦିନୁ ଶୁଣି ଆସିଥିଲୁ ଭାଲିଆ ଗହମ କହୁଥିଲେ ତାକୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ରହୁଛନ୍ତି । ସେହି ଭାଲିଆ ଗାଁ ଗହମ କିଣିବା ଆଉ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଏହା ତାଙ୍କର ସ୍ଵଭାବ ଥିଲା ଆଉ ବଡ଼ ଚଡ଼ା ଦାମ୍ ରେ ନେଉଥିଲେ ତ ଆମ ମନରେ ରହୁଥିଲା କି ଏହା ଭାଲିଆ ଗାଁ । ଭାଲିଆ ଗାଁ ଏହାର କ’ଣ କାରଣ ଥିବ କିଛି ତ ଥିବ ତ ମୁଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲି ତ ମୁଁ ସେଥିରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲି ଆଉ ଏହା ଦେଖାଗଲା କି ସାଧାରଣତଃ ଗହମ ଅଜ୍ଞାନକର୍ମୀ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆଖ୍ୟାୟିକନକ ଭାବେ ଏହି ଗହମ ହେଉଛି ପୁଷ୍ଟିସାର ଯୁକ୍ତ ଆଉ ବହୁତ ହିଁ କମ ଅଂଚଳରେ ଅଛି ତ ମୁଁ କେବେ ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଯାଇଥିଲି ତ ମୁଁ ସେହି ନେସ୍ଲେ ଇତ୍ୟାଦିର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିଥିଲି ମୁଁ କହିଲି ଭାଇ ପୋଷଣ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର କିଭଳି ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରେ ମୋର ଏଠାରେ ମୁଁ ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଏହି କାମ ଦେଲି ଏହାର ଜିନ୍ ବିଷୟରେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କଲେ ବହୁତ କାମ ହେଲା । ଯେଭଳି ବାସ୍ତୁମିତି ଶବ୍ଦ ଆମେ ଜାଣିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଏହାର ଶକ୍ତି କ’ଣ । ମୋର ମନେ ଅଛି ଆମ୍ବୋଲି ଜିଲ୍ଲା ଗୁଜୁରାଟରେ ଏଭଳି ଏକ ଅଂଚଳ ସାମୁହିକ ଭାବେ ସମୁଦ୍ର କୂଳରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧନୀ ଲୋକ ଯଦି ବାଜରା ଚାହିଁବ ତ ସେହିଠାରୁ କିଣିବାକୁ ଚାହିଁବେ ତ ମୁଁ ପଚାରିଲି ଭାଇ, ଆଉ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯେବେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲି ତ ସେଠାକାର ଯେଉଁ ବିଧାୟକ ଥିଲେ ସେ ମୋ ପାଇଁ ଏକ ଅକାରେ ବାଜରା ଭରି ଗୋଟିଏ ଉପହାର ରୂପେ ଆଣିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ତ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଜଣା ନ ଥିଲା ସେହି ଅଂଚଳର ବାଜରାର ଶକ୍ତି, ତ ପରେ ମୁଁ କିଛି ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କୁ କହିଲି ଚିକେ ଏହା ବିଷୟରେ ଭାବନ୍ତୁ । ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ କେଉଁ କୋଣରେ ଏମିତି କୌଣସି ନା କୌଣସି କିସମ ବିଷୟରେ ଲୋକ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିବେ ତାହାକୁ କିପରି ଚିହ୍ନିବା ଆଉ ତାହାର ଆନୁବଂଶିକ ମୂଲ୍ୟ କ’ଣ ଅଛି ।

ତାକୁ ଆମେ ଆଉ ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ସେଥିରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ବାଲା ଜିନିଷ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ତାର ଉତ୍ପାଦନର କ୍ଷମତା ଥିବ କିମ୍ବା କୌଣସି ନା କୌଣସି ଏଭଳି ଶରୀର ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥିବ ଅଥବା ମାନବ ଜାତି ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ତ ତାହାର ଗବେଷଣା ଏହି ପରମ୍ପରାଗତ ଜିନିଷ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ଦୁଇଟିର ମିଶ୍ରଣ ଆମେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର କରିବା ଆଉ ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆମ ବିଭାଗର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଲି ଭାଇ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ନିଜର ଏକ କୃଷି ଜନିତ ପରିଚୟ କ’ଣ ରହିଛି ସେହି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରବେଶ କଲାବେଳେ ଜଣାପଡ଼ିବ କି ଇଏ ତାଉଲ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ତାଉଲର ନାମ ଥିବ, ପରିଚୟ ଥିବ । ଏହି ଜିଲ୍ଲା ହେଉଛି ଇସବଗୁଲର ଜିଲ୍ଲା, ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଜାରା ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛି, ଆମ ଅଂଚଳର ପରିଚୟ କୃଷିରୁ ପରିଚୟ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଆମେ କିପରି କରିପାରିବା ଏହା ଆମମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଏକ ସତେଜନତା ଆସିଥାଏ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଏବେ ଯେଭଳି ମୋର ମନେ ଅଛି ଆମର ଏଠାରେ ଧୂମକ ଟୀକ ସରକାର ଅଛି ହିମାଚଳରେ, ମୁଁ ସେହି ସମୟରେ ହିମାଚଳରେ ରହୁଥିଲି ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ କହିଲି ଏହି ସୋଲନରେ ଛତୁ ପାଇଁ ଏତେ କାମ ହେଉଛି ଆମେ ଏହାକୁ କାହିଁକି ଧରି ରଖିପାରୁ ନାହିଁ ଏହାର ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ କାହିଁକି କରୁନାହିଁ ଏବଂ ଆଜି ଆପଣ ଦେଖିଥିବେ କେବେ ସୋଲନ ଯିବେ ତ ସେଠାରେ ବୋର୍ଡ ଲାଗିଛି କି ଛତୁ ନଗରୀକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ । ଏବେ ଧିରେ ଧିରେ ସେମାନେ ବୋଧ ହୁଏ, ସେଠାର ବୋର୍ଡ ଲଗାଇଛନ୍ତି, କିଝିର ବୋର୍ଡ ଲଗାଇଛନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କୁ ଏହି ଜିନିଷ ସହିତ କିଭଳି ଯୋଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ ଏହା ଦ୍ଵାରା ଏକ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଏବଂ ସେ କୃଷକ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ ବଜାର ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଆଉ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଭାଇ । ଏହି 16ଟି ଜିଲ୍ଲା ଯାହାର ତାଉଲ ପାଇଁ ପରିଚୟ ଅଛି ତ ବେପାର କରିବା ପାଇଁ, କିଣିବା ପାଇଁ ଏହି 20ଟି ଜିଲ୍ଲା ଟେକ ବାଜ ଜାତୀୟ ଫସଲ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ସେଠାକାର ପରିଚୟ ହେଉଛି ଆଉ ଏକ କୃଷି କୃଷକର ପରିଚୟନା ବିକଶିତ ହେବ ଯେମିତି ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜର ପରିଚୟନା ଅଛି ସେହିଭଳି କୃଷି ପୁଞ୍ଜକୁ ଆମେ ବିକଶିତ କରିବା ଜରୁରୀ । ତାହାର କାରଣ ହେଲା ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣରୁ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଏହାର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଏଭଳି ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତିଆରି କରିବା ସେହି ପ୍ରକାରର ଫଳାଫଳ ମିଳିବ । ତ ତାହାର ଭଣ୍ଡାରଣ ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ହେବ, ଧାନ ହେବ ତ ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ହେବ, ଫଳ ହେବ ତ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ହେବ ପ୍ୟାକେଟିଂ ଅଲଗା ହେବ । ଧାନ ହୋଇଥିବ ପ୍ୟାକେଟିଂ ପରିବହନ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ ଆସିବ । ଆମର ଏତେ ବଡ଼ ବିଶାଳ ଦେଶକୁ ଯଦି ଏହି ଜିନିଷ ଭିତରକୁ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ନେଇ ଯିବା ଆମେ । କାରଣ ଆମ ସ୍ଵପ୍ନ ଅଛି 2022 ଯେତେବେଳେ ଦେଶ ସ୍ଵାଧୀନତାର 75 ବର୍ଷ ହେବ ଆମ ଦେଶର କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ହେବା ଦରକାର । କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ହେଲେ ପାରିବ । କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାମୀନାଥନଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲି ତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲି । ତ ମୁଁ କହିଥିଲି କିଛି କୃଷି ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତୁ ଆଉ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ । ସେ ମୋତେ ଏକ କାଗଜରେ ଲେଖି ପଠାଇଥିଲେ କି ଏଇ ଏଇ ଜିନିଷ ଅଛି ଯାହା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ତ ମୁଁ କାମ କରୁଛି ତା ଉପରେ, ତ ମୋର କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହା ଯେ ଆମେ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସହିତ କାମ କରିବା ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କିପରି କମିବ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କିପରି ବଢିବ ଆଉ ଉତ୍ପାଦନ କିପରି ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ଏହି 3 ଟି ଜିନିଷ ଆଡ଼କୁ, ଆଉ ଏବେ ଯେମିତି ନିମ୍ନ ଲେପିତ ଯୁରିଆ ଇଏ ଆକାଶରୁ ଖସିପଡିଲା ଭଳି ବିଜ୍ଞାନ ନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହି ଜିନିଷକୁ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଉ ନ ଥିଲେ । ଆଜି ନିମ୍ନ ଲେପିତ ଯୁରିଆର ପରିଣାମ ଏହା ଆସିଛି ଯେ ଯୁରିଆର ଚୋରୀ ତ ଶେଷ ହେଲା ବେଲମାନୀ ଶେଷ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଯୁରିଆର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କମ୍ ହେଉଛି ଆଉ ତୁରନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସୁଛି କି ଗହମ ଆଉ ତାଉଲର ଉତ୍ପାଦନ ବଢିଛି । ତ ଏହା ନିଜକୁ ନିଜେ ଏମିତି ଜିନିଷ ଆମେ ଯେତେ ସରଳତାର ସହିତ ପ୍ରଚାରିତ କରିବା ସେଥିରୁ ସେତିକି ଲାଭ ହେବ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଦିଗରେ ପ୍ରୟାସ ହେଉଛି କି ସ୍ଵାମୀନାଥନଙ୍କର ସକ୍ରିୟତା ତାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରୟାସ ଆଉ ଭାରତକୁ ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ ଆଡ଼କୁ ଆଉ ଏକ ନିରନ୍ତର କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଡ଼କୁ ନେଇଯିବା ଦିଗରେ, ଆମମାନଙ୍କୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ କାରଣ ଆମର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଗବେଷଣାଗାରରୁ କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସେଥିରେ ବହୁତ ବଡ଼ ଉପକାର ମିଳିଥାଏ, ଗବେଷଣାଗାରରୁ କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଦରକାର । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯେଉଁମାନେ ନିଜର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଦେଶକୁ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଦେବାପାଇଁ ଲଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ତାହା କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚୁ ନାହିଁ, କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେମିତି କିପରି ପହଞ୍ଚେ ଆଉ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷକର ମୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରଥମେ ନ ପଶେ । ଜଣେ ଉଦ୍ୟୋଗପତି ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ପଶିଯାଏ ତ ପକେଟକୁ ଟଙ୍କା ଆସିଯିବ ସେ କରି ଦେଖାଇଦେବ । କୃଷକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମିତି ହୁଏ ନାହିଁ, କୃଷକ ଶୀଘ୍ର କୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ ନିଏ ନାହିଁ । ଏବେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନା ଯାହା ଆସିଛି ସେଥିରେ ବହୁତ ବଡ଼ ଯୋଗଦାନ ରହିଛି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ କୃଷିରେ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନାରେ ଯେତେ ଲୋକ ଆସୁଥିଲେ ଏହି ରୂଆ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନା ଯୋଗୁ 7 ଗୁଣା ଲୋକ ଏହା ଅଧିନକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଏବେ ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ପ୍ରଚାର ସେତେ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ । କୃଷକ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏବଂ ପରନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ 7 ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଏହା ଆମ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ନିରାପଭାର ବିଶ୍ଵାସ ଦେଇଥାଏ । ଆଉ ଥରେ ନିରାପଭାର ବିଶ୍ଵାସ ହୋଇଯାଏ ତ ଦାୟିତ୍ଵ ନେବାର କ୍ଷମତା ବଢିଯାଇଥାଏ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ଦାୟିତ୍ଵ ନେବାର କ୍ଷମତା ବଢିଯାଇଥାଏ ତ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୁହାଯାଉଥିବା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନା ସେଥିରେ ବହୁତ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ଅଛି । ଗବେଷଣାଗାରରୁ କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା କୁ ଆଗକୁ ନେବା, ସେହି ଦିଗରେ କାମ ଚାଲୁଛି । ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ସ୍ଵାମୀନାଥନଙ୍କୁ ହୃଦୟର ସହିତ ବହୁତ ବହୁତ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି । ଦେଶର ବହୁତ ସେବା କରିଛନ୍ତି, ଦେଶର କୃଷକଙ୍କର ବହୁତ ସେବା କରିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଗରିବଙ୍କ ପେଟକୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ଜଣେ ତପସ୍ଵୀ ଭଳି କାମ କରିଛନ୍ତି । ବହୁତ ବହୁତ ସାଧୁବାଦ, ଧର୍ମବାଦ ।

*****

